

Zápis ze schůze Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace

Úřad vlády České republiky – 24. října 2012

Přítomni / omluveni – viz prezenční listina (Příloha k zápisu)

Schůzi Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „Výbor“) řídila jeho předsedkyně Mgr. P. Kalousová.

Program schůze:

- 1) Představení nových členů Výboru**
- 2) Informace o zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace a jejím plánu práce**
- 3) Informace o stavu projednávání poslaneckého návrhu zákona Možnost přeměny občanských sdružení na obecně prospěšné společnosti, sněmovní tisk č. 605 na vydání zákona o změně právní formy občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost**
- 4) Návrh zákona o statusu veřejné prospěšnosti**
- 5) Návrh zákona o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob**
- 6) Problematika veřejného rejstříku spolků**
- 7) Příprava analýzy financování NNO**
- 8) Různé**

Ad 1) Představení nových členů Výboru

Mgr. P. Kalousová přivítala všechny přítomné. Vzhledem k tomu, že se Výbor sešel poprvé v novém složení, požádala všechny, aby se představili.

Ad 2) Informace o zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace a jejím plánu práce

JUDr. H. Frištenská podala stručnou informaci o posledním zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „RVNNO“), které se konalo dne 9. října 2012. Pro Výbor z něj vyplynul jeden zásadní úkol: zahájit práce na analýze financování nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“). Analýza má být předložena RVNNO k projednání do konce února 2013.

Ad 3) Informace o stavu projednávání poslaneckého návrhu zákona Možnost přeměny občanských sdružení na obecně prospěšné společnosti, sněmovní tisk č. 605 na vydání zákona o změně právní formy občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost

Mgr. P. Kalousová konstatovala, že jak Ing. M. Šedivý, tak JUDr. L. Deverová se dnešní schůze omluvili. Ing. M. Šedivý mimochodem právě z toho důvodu, že sněmovní tisk č. 605 je dnes projednáván Ústavně právním výborem Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

JUDr. K. Ronovská, Ph.D. byla toho názoru, že pokud bude tento zákon přijat, dá to za pravdu Ministerstvu vnitra (dále jen „MV“) a jeho obstrukčním tendencím: pokud bude chtít být občanské sdružení veřejně prospěšné, ať se transformuje na obecně prospěšnou společnost. S tím však Ing. A. Sedláček nesouhlasil.

JUDr. H. Frištenská upozornila, že tento zákon se netýká veřejné prospěšnosti, ale poskytování služeb. V současné době je považován za relevantní právní názor, že občanská sdružení poskytují služby jako svou hlavní činnost.

Mgr. M. Svatoš uvedl, že transformační zákon byl Ústavně právním výborem Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky schválen.

Ad 4) Návrh zákona o statusu veřejné prospěšnosti

Návrh zákona o veřejně prospěšné činnosti a statusu veřejné prospěšnosti (zákon o veřejné prospěšnosti) byl spolu s důvodovou zprávou rozeslán členům Výboru předem. Mgr. M. Svatoš upozornil, že tento materiál ještě není v podobě, ve které bude rozeslán do připomínkového řízení. Důvodem je především dosud nejasná definice reinvestice zisku a s ní související benefity. V této otázce stále probíhají jednání s Ministerstvem financí (dále jen „MF“).

Ing. V. Bachor zdůraznil, že MF upozorňuje na problém s definicí reinvestice zisku již od počátku. Podle něj by jí měl vymezit autor zákona o veřejné prospěšnosti. Subjekty se statutem veřejné prospěšnosti by měly mít minimálně ty výhody, které mají NNO dnes. K žádným dalším benefitům nedostal Ing. V. Bachor dosud z MF mandát. Podle jeho názoru je benefitem i získání společenské prestiže, související se statutem veřejné prospěšnosti. Vstup do systému, tedy získání statusu, by měl také vyžadovat minimální finanční i personální náklady. Stávající výhody, které mají nyní NNO, budou ponechány jen subjektům se statutem veřejné prospěšnosti.

Mgr. S. Kouba uvedl, že dosud se vedla diskuse jen o kontrole před vstupem do systému. Je však nutné zabývat se i kontrolou průběžnou, kterou však zpracovaný návrh Ministerstva spravedlnosti (dále jen „MSP“) neřeší. Bude tedy kontrola vykonávána např. pouze prostřednictvím pravidelného zveřejňování jistých dokumentů?

Ing. V. Bachor konstatoval, že v současné době existuje cca 100 000 NNO. Z nich cca 20 000 podává daňové přiznání. Finanční úřady jsou schopny teoreticky zkontrolovat ročně jen 3 % všech daňových poplatníků (tedy nejen NNO). Z toho plyne, že zrovna finanční úřady kapacitu kontrolovat NNO nemají. V otázce kontroly veřejně prospěšných NNO se na finanční úřady nelze spoléhat.

JUDr. H. Frištenská vysvětlila, že kontrola bude vícestupňová, budou jí dělat především rejstříkové soudy, které status veřejné prospěšnosti budou zapisovat kontrolou předkládaných listin, veřejnými rejstříky bude posílen princip veřejné kontroly, další kontroly dělají dárci a sponzoři v rámci uzavřených smluv apod.

Mgr. S. Kouba s tím nesouhlasil. Podle něj soudy kontrolují jen to, zda byly listiny doručeny, ne jejich obsah. Nejedná se tedy o efektivní kontrolu. Když při kontrole finanční úřad zjistí, že kontrovaný subjekt má status veřejné prospěšnosti, přičemž skutečný stav dodržování statusu se nekontroluje, může finanční úřad pouze podat návrh k soudu. Než však o tom soud rozhodne a daň případně doměří, mohou být mezitím finanční prostředky vyvedeny. S tímto názorem však zase nesouhlasily Mgr. K. Smolíková a JUDr. K. Ronovská, Ph.D. a poukázaly na znění § 159 nového občanského zákoníku.

Mgr. R. Basch uvedl, že měl za to, že přijetím zákona o veřejné prospěšnosti zůstanou všem zachovány současné benefity, plus další získají ti, kteří budou mít status veřejné prospěšnosti.

Mgr. M. Svatoš uvedl, že status veřejné prospěšnosti by mohl přinést benefity i v budoucnu. Dovedl si představit, že stát by např. musel tyto subjekty primárně oslovovat při zadávání jistých veřejných zakázek.

Mgr. P. Kalousová informovala, že připomínky k návrhu zákona o veřejné prospěšnosti je možné zasílat sekretariátu RVNNO do 2. listopadu 2012.

Mgr. K. Smolíková konstatovala, že definice reinvestice zisku musí obsahovat vymezení hlavní činnosti a vedlejší činnosti, která může činnost hlavní financovat. Reinvestován bude muset být zisk z obou činností, z reinvestice bude muset být možné hradit např. obnovu budov, lidské zdroje apod.

Závěry:

- **Výbor vytvořil pracovní skupinu, která se bude definicí reinvestice zisku zabývat. První jednání této pracovní skupiny se uskuteční dne 6. listopadu 2012 od 10:00 hod. v budově Úřadu vlády České republiky (Vladislavova 4, Praha 1).**
- **Členové Výboru mohou před jednáním pracovní skupiny zasílat Ing. V. Bachorovi a v kopii sekretariátu RVNNO své návrhy a představy o definici reinvestice zisku a o benefitech, spojených se statusem veřejné prospěšnosti.**

Ad 5 a 6) Návrh zákona o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob. Problematika veřejného rejstříku spolků.

Mgr. M. Svatoš uvedl, že MSP se dohodlo s MV na tom, že MV bude obhospodařovat veřejný rejstřík spolků a k tomu připraví prováděcí zákon, účinný od 1. ledna 2014. Mgr. K. Smolíková doplnila, že v rejstříkovém zákoně bude uveden i rejstřík spolkový, který bude veřejný.

JUDr. H. Frištenská oznámila, že sekretariát RVNNO, resp. zmocněnkyně vlády pro lidská práva, v rámci připomínkového řízení nebude souhlasit s tím, aby byl spolkový rejstřík vydělen z ostatních veřejných rejstříků a ponechán v gesci MV.

Ing. M. Šedivý požadoval, aby v názvu rejstříku ústavů byly zmíněny i obecně prospěšné společnosti.

Ad 7) Příprava analýzy financování NNO

Mgr. P. Kalousová na úvod připomněla usnesení RVNNO, které Výboru ukládá analýzu zpracovat: „*RVNNO jednomyslně uložila svému Výboru pro legislativu a financování zpracovat informaci (analýzu) o současné situaci v oblasti financování aktivit NNO a předložit jí RVNNO k projednání do konce února 2013. Na základě této informace (analýzy) zvolí RVNNO svůj další postup v oblasti financování NNO.*“.

JUDr. H. Frišenská upřesnila, že cílem analýzy bude především shromáždit maximum údajů o zdrojích financování NNO.

Ing. J. Kamenický upozornil, že vzhledem k tomu, co má analýza obsahovat, nebude příliš možné vycházet z veřejně dostupných údajů a bude zapotřebí primárního výzkumu, který je samozřejmě nákladný. Zeptal se proto, zda jsou pro analýzu vyčleněny odpovídající zdroje.

JUDr. H. Frišenská uvedla, že pro účely analýzy vznikne pracovní skupina. Ta nejprve stanoví, co všechno bude nutné zjistit a jaké z toho vyplynou náklady. Poté sekretariát RVNNO vznesе požadavek na finanční prostředky v rámci Úřadu vlády.

Závěr:

- **Výbor vytvořil pracovní skupinu, která zpracuje analýzu financování NNO. Prvním úkolem pracovní skupiny bude stanovení rozsahu a struktury potřebných údajů o financování NNO a nákladů s tím spojených.**

Mgr. P. Kalousová poděkovala všem za účast a schůzi Výboru ukončila.

Mgr. P. Kalousová, v.r.
předsedkyně Výboru pro legislativu a financování